

PERHON KUNNAN EDUSTAJIEN VAALI KUNTAYHTYMIEN TOIMIELIMIIN JA MUIHIN YHTEISÖIHIN

Khall § 199 *Valmistelija hallintosihteeri Armi Kirvesmäki, puh. 0400 798 010 tai armi.kirvesmaki@perho.com.*

Kuntayhtymän toimielimistä säädetään kuntalain 58 §:ssä. Kuntayhtymän päätösvaltaa käyttää yhtymävaltuusto tai yhtymäkokous. Yhden toimielimen kuntayhtymässä päätösvalta jakautuu jäsenkunnille ja kuntayhtymän toimielimelle perussopimuksessa sovituin tavoin. Kuntayhtymällä voi olla myös muita perussopimuksessa sovittuja toimielimiä.

Kuntalaissa ei säädetä mikä kunnan toimielin valitsee yhtymävaltuuston jäsenet. Perussopimuksessa voidaan sopia, että jäsenkuntien valtuustot valitsevat kuntaa edustavat jäsenet yhtymävaltuustoon. Kun valinnat tekee valtuusto, valtuusto voi myös erottaa epäluottamuksen perusteella yhtymävaltuustoon valitsemansa jäsenet. Jos valinta on kunnanhallituksella, erottamismahdollisuutta ei ole.

Yhtymäkokous on pidettävä vähintään kaksi kertaa vuodessa. Yhtymäkokousedustajan kuhunkin kokoukseen erikseen valitsee jäsenkunnan kunnanhallitus tai jäsenkunnan valtuuston päättämä kunnan muu toimielin, joka voi olla myös valtuusto itse (60.2 §).

Yhtymävaltuusto ja yhtymäkokous valitsevat pääsääntöisesti muut kuntayhtymän toimielimet, mm. yhtymähallituksen ja tarkastuslautakunnan sekä muut mahdolliset kuntayhtymän toimielimet.

Yhden toimielimen kuntayhtymässä jäsenkuntien tulee valita jäsenet toimielimeen (yleensä yhtymähallitus) ja tarkastuslautakuntaan. Perussopimuksessa voidaan sopia, että valinnat tehdään jäsenkuntien valtuustossa.

Kuntayhtymän ylimmän toimielimen kokoonpanon ei tarvitse vastata jäsenkuntien poliittisia voimasuhteita. Muita toimielimiä koskee 58.3 §, jonka mukaan toimielinten kokoonpano on sovittava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Maakunnan liiton ylimmän päättävän toimielimen (maakuntavaltuuston) kokoonpanosta ja valinnasta säädetään alueiden kehittämisestä ja rakennerahastojen hallinnoinnista annetun lain 17 a §:ssä. Maakuntavaltuuston jäsenten tulee olla jäsenkuntien valtuutettuja. Maakuntavaltuustossa edustettuina olevien ryhmien ääniosuuksien tulee valittaessa vastata jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta maakunnan alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Jokaisella jäsenkunnalla tulee olla vähintään yksi edustaja maakuntavaltuustossa. Maakuntien liittojen perussopimukset on laadittu siten, että maakuntavaltuusto valitaan kuntien edustajainkokouksessa. Maakunnan liiton muiden toimielinten kokoonpanoon sovelletaan kuntalain 58.3 §:ää.

Luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan (70.1 §). Suostumus on annettava ennen kuin henkilö valitaan luottamustoimeen. Kuntalaissa ei säädetä suostumuksen muodosta. Suositeltavaa on ottaa kaikki suostumukset kirjallisina, jolloin annettu suostumus voidaan tarvittaessa näyttää toteen.

Vaalikelpoinen kuntayhtymän toimielimiin on henkilö, joka 71 §:n mukaan on vaalikelpoinen kuntayhtymän jäsenkunnan luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole 72 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu henkilö eikä saman kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö.

Vaalikelpoinen muun kuin 58 §:n 1 momentissa tarkoitettuna toimielimen jäseneksi ei ole myöskään henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan kuitenkin valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kuntayhtymän muihin toimielimiin tai jonka kotikunta ei ole kuntayhtymän jäsenkunta.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain 4 a §:n 1 momentti:

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Kuntaliiton yleiskirje 9/2021: Kuntayhtymien toimielinten valinta esityslistan oheismateriaalina jaetuissa asiakirjoissa.

Lisätietoja asiasta/päätöksestä antaa kunnanjohtaja Lauri Laajala, puh. 0400 517 380 tai lauri.laajala@perho.com.

Ehdotus: Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että se suorittaa seuraavat luottamushenkilövalinnat ajalle 16.8.2021-31.5.2025:

Perhönjokilaakson kansalaisopisto
- 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän valtuusto
- 3 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet

Maaseutulautakunta
- jäsen ja henkilökohtainen varajäsen

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystaloustyhtymän valtuusto (Soite)
- jäsen ja henkilökohtainen varajäsen

Keski-Pohjanmaan liitto, maakuntavaltuusto
- 2 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet, tulee olla valtuutettuja

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslautakunta
- jäsen ja henkilökohtainen varajäsen

Ympäristöterveyslautakunta
- jäsen ja henkilökohtainen varajäsen

Järviseudun jätelautakunta
- jäsen ja henkilökohtainen varajäsen

Suomen kuntaliiton kuntapäiväedustaja
- edustaja ja tarpeellinen määrä varaedustajia

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.
